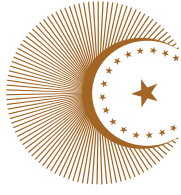

E-ISSN: 2667-8357

TÜRKİYE
YÜZYILI

TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NİN YÜZÜNCÜ YILI

SAĞLIK BİLİMLERİ
ÜNİVERSİTESİ

HEMŞİRELİK DERGİSİ

University of Health Sciences Journal of Nursing

Cilt / Volume 6 • Sayı / Number 1 • Nisan / April • 2024

SBÜHD

SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ HEMŞİRELİK DERGİSİ University of Health Sciences Journal of Nursing

EDİTÖR KURULU / EDITORIAL BOARD

Baş Editor / Editor in Chief

Prof. Dr. Kemalettin AYDIN Sağlık Bilimleri Üniversitesi, İstanbul, Türkiye

Yönetici Editörler / Managing Editors

Prof. Dr. Merdiye ŞENDİR Sağlık Bilimleri Üniversitesi, İstanbul, Türkiye

Prof. Dr. Emine İYİĞÜN Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Ankara, Türkiye

Yardımcı Editörler / Assistant Editors

Prof. Dr. Semiha AKIN EROĞLU Sağlık Bilimleri Üniversitesi, İstanbul, Türkiye

Doç. Dr. Gönül KURT Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Ankara, Türkiye

Doç. Dr. Elif GEZGİNÇİ Sağlık Bilimleri Üniversitesi, İstanbul, Türkiye

Doç. Dr. Gamze SARIKOÇ Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Ankara, Türkiye

Doç. Dr. Serpil ÖZDEMİR Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Ankara, Türkiye

İstatistik Editörü / Statistical Editor

Prof. Dr. Metin HASDE Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Ankara, Türkiye

Dr. Öğr. Üyesi Merve KOLCU Sağlık Bilimleri Üniversitesi, İstanbul, Türkiye

Dil Editörü / Language Editor

Dr. Öğr. Üyesi Aytaç ÖREN Sağlık Bilimleri Üniversitesi, İstanbul, Türkiye

Dergi Sekreteryası / Journal Secretariat

Öğr. Gör. Esra ÖZDEN Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Ankara, Türkiye

Arş. Gör. Sıla İPEK DURMUŞ Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Ankara, Türkiye

Arş. Gör. İlayda TÜRKÖĞLU Sağlık Bilimleri Üniversitesi, İstanbul, Türkiye

Arş. Gör. Merve SARITAŞ Sağlık Bilimleri Üniversitesi, İstanbul, Türkiye

Kapak Tasarımı / Cover Design

Neslihan YAKUPÇEBİOĞLU Sağlık Bilimleri Üniversitesi, İstanbul, Türkiye

Yayına Hazırlayan / Prepared by

BRİFF İLETİŞİM HİZMETLERİ • www.briff.com.tr

Yazışma Adresi / Correspondence Address

Mekteb-i Tıbbiye-i Şahane (Haydarpaşa) Selimiye Mah. Tıbbiye Cad. No:38 34668 Üsküdar, İstanbul Tel: +90 216 418 96 16 - 2301

E-posta / E-mail: sbu.hemsirelikdergisi@sbu.edu.tr

Link: <http://dergipark.gov.tr/sbuhemsirelik>

Sahibi / Owner

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Adına Sahibi: Prof. Dr. Merdiye ŞENDİR (İstanbul, Türkiye)

The Journal is owned by Prof. Dr. Merdiye ŞENDİR on behalf of the University of Health Sciences (İstanbul, Turkey).

Yayıncı Kuruluş / Publisher: Sağlık Bilimleri Üniversitesi / University of Health Sciences

Dergi Sekreteryası / Journal Secretariat: esra.ozden@sbu.edu.tr, sila.ipekdurmus@sbu.edu.tr, ilayda.turkoglu@sbu.edu.tr, merve.saritas@sbu.edu.tr

* Dergide yer alan yazılardan yazarlar sorumludur. Nisan, Ağustos ve Aralık aylarında online olarak yayınlanan bilimsel bir dergidir.

* Papers in the Journal are the responsibility of the authors. This scholarly journal is published three times a year in April, August and December.

YAYIN DANIŐMA KURULU / EDITORIAL ADVISORY BOARD*

Dr. Lyda C. ARÉVALO-FLECHAS

UT Health San Antonio, Texas-USA

Dr. Silviya BORISOVA DIMITROVA

Medical University-Varna, Varna-Bulgaria

Prof. Dr. Gülbeyaz CAN

İstanbul Üniversitesi-CerrahpaŐa, İstanbul-Türkiye

Prof. Dr. Ayşe ERGÜN

Marmara Üniversitesi, İstanbul-Türkiye

Prof. Dr. Özgöl EROL

Trakya Üniversitesi, Edirne-Türkiye

Dr. Anne FLODEN

University of Gothenburg, Gothenburg-Sweden

Dr. Bertha E. "Penny" FLORES

UT Health San Antonio, Texas-USA

Prof. Dr. Duygu GÖZEN

İstanbul Üniversitesi-CerrahpaŐa, İstanbul-Türkiye

Dr. Ehsan KHAN

King's College London, London-United Kingdom

Prof. Dr. Nezihe KIZILKAYA BEJİ

Biruni Üniversitesi, İstanbul-Türkiye

Prof. Dr. Fatma Yasemin KUTLU

İstanbul Üniversitesi-CerrahpaŐa, İstanbul-Türkiye

Assoc. Prof. Katalin PAPP

University of Debrecen, Debrecen-Hungary

Dr. Maryam RASSOULI

Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran-Iran

Dr. Julie SANTY-TOMLINSON

The University of Manchester, Manchester-United Kingdom

Prof. Dr. Sevinç TAŐTAN

Doğu Akdeniz Üniversitesi, Gazimağuusa-KKTC

Prof. Dr. Őenay UZUN

Yeditepe Üniversitesi, İstanbul-Türkiye

*Soyadına göre alfabetik olarak sıralanmıŐtır. / Listed alphabetically by last name.

SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ

HEMŞİRELİK DERGİSİ

University of Health Sciences Journal of Nursing

E-ISSN: 2667-8357

EDİTÖRDEN

Değerli Okurlarımız,

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hemşirelik Dergisi'nin 2024 yılı birinci sayısında hemşirelik bilimine katkı sağlayacak on bir araştırma makalesi ile bir derleme makalesinden oluŐan zgn çalıŐmaları sizlere sunmaktan mutluluk duymaktayız.

Dergimizin bu sayısında "Hemşirelik ğrencileri için Yaşam Sonu ve lm Sonrası z-Yeterlilik leğinin Türkçe Geçerlik ve Güvenirlik alıŐması, Acil nitelerine Başvuran Hastaların İnvaziv Girişimlerde Algıladıkları Ağrı ile Şiddet Eğilimleri Arasındaki İlişki, Hemşirelik ğrencilerinin Algıladıkları Sosyal Desteğin Profesyonel Benlik Gelişimine Etkisi, Hemşire ve Ebelerin ocukluk ağı Otizmi Hakkındaki Bilgileri, Hastalara Verilen Tıbbi Atıkların Kontrolü ve Sıfır Atık Yönetmeliği Eğitiminin Bilgi Düzeylerine Etkisi, Cerrahi Yoğun Bakım nitelerinde alıŐan Hemşirelerin Taburculuk Planlamasına İlişkin Algı Düzeyleri, Kronik Böbrek Yetmezliği Olan Hastalarda Psikolojik Sağlamlık, Algılanan Sosyal Destek ve Depresyon ile Tedaviye Uyum Arasındaki İlişki, Yoğun Bakım Hastalarında Tıbbi Cihazla İlişkili Basınç Yaralanması Gelişimi ve Etkileyen Faktörler: Nokta Prevalans alıŐması, Stress and Anxiety Levels of International Nursing Students: Case of Northern Cyprus, The Effect of Chewing Gum on Stress in Women with Unexplained Infertility ve Examination of Self-Care Behavior Profile and Self-Care Management in Hypertension Patients" baŐlıklı araştırma makalelerini, "Yapay Zekâ ağında Hemşirelik Bakımı" baŐlıklı derleme makalesini siz değerli okurlarımızın ilđisine sunuyoruz.

Yayın hayatına 2019 yılında baŐlayan Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hemşirelik Dergisi Türk Medline, ASOS İndeks ve Türkiye Atıf Dizini gibi önemli ulusal indekslerde taranmaktadır. Siz değerli araŐtırmacıların, nitelikli makaleleri ile güçlenen dergimiz, 2021 yılında TÜBİTAK ULAKBİM TR

dizinde yerini alırken, 2022 yılında Index Copernicus ile Ağustos 2023 tarihinde DOAJ, EBSCO ve CINAHL Ultimate gibi önemli uluslararası indekslerde dizinlenmeye baŐlamıŐtır. Ayrıca dergimizin, SCOPUS ve Web of Science (WOS) kapsamındaki dergiler arasına girmesi için inceleme sürecinde olduğunu bildirmekten de gurur duymaktayız. Dergimizin yer aldığı ulusal ve uluslararası dizinleri bir kalite standardı olarak değerlendirmekle birlikte, bu kalite güvencesi altında bilimsel bilgi birikimini artırarak mesleki geliŐmeye katkı sağlayan, zgn ve nitelikli araştırma makalelerini siz okuyucularımız ile buluŐturmaya devam edeceğiz.

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hemşirelik Dergisi, Nisan 2024 sayısına değerli makalelerini gönderen kıymetli yazarlara, bilimsel katkılarını esirgemeyen sayın hakemlere ve DergiPark sistemi üzerinden süreci yöneten, sayıyı yayıma hazırlayan tüm editör kuruluna teŐekkür ederim. Dergimizin Nisan 2024 sayısı vesilesi ile çok kıymetli, geleceğimizin emanetçisi çocuklarımızın ve vatandaŐlarımızın 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve ocuk Bayramı'nı kutluyor, Cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk baŐta olmak üzere kahraman silah arkadaŐlarını, aziz Őehitlerimizi ve Gazilerimizi rahmet ve minnetle anıyoruz. Rahmet ve bereket ayı olan Ramazan ayının tüm İslam alemine barıŐ, huzur ve esenlik getirmesini diler, Ramazan Bayramınızı en içten dileklerimizle kutlarız.

Dergimizde yayımlanan makalelere yapılan atıflar ile daha da gçleneceğimizi hatırlatarak, hemşirelik biliminin gelişimine katkı sağlayacak araştırma makaleleri ile bir sonraki sayımızda tekrar buluŐmak ümidiyle...

Prof. Dr. Kemalettin AYDIN
Baş Editör

İçindekiler / Contents

ARAŞTIRMA MAKALELERİ / RESEARCH ARTICLES

1. Hemşirelik Öğrencileri için Yaşam Sonu ve Ölüm Sonrası Öz-Yeterlilik Ölçeği'nin Türkçe Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması <i>Turkish Validity and Reliability Study of the End-of-Life and Postmortem Self-Efficacy Scale for Nursing Students</i> Mustafa Sabri Kovancı, Aylin Bilgin, Sinem Öcalan	1
2. Acil Ünitelerine Başvuran Hastaların İnvaziv Girişimlerde Algıladıkları Ağrı ile Şiddet Eğilimleri Arasındaki İlişki <i>The Relationship Between Pain Perceived by Patients Applying to Emergency Units and Tendencies of Violence</i> Elanur Yılmaz Karabulutlu, Şeyda Karasu, Gamze Akay.....	9
3. Hemşirelik Öğrencilerinin Algıladıkları Sosyal Desteğin Profesyonel Benlik Gelişimine Etkisi <i>Nursing Students' Perceived Social Support on Their Professional Self Development</i> Cennet Çiriş Yıldız, Berna Kahveci Ceylan	15
4. Hemşire ve Ebelerin Çocukluk Çağı Otizmi Hakkındaki Bilgileri <i>Knowledge of Nurses and Midwives about Childhood Autism</i> Şule Zengin, Selmin Köse	23
5. Hastalara Verilen Tıbbi Atıkların Kontrolü ve Sıfır Atık Yönetmeliği Eğitiminin Bilgi Düzeylerine Etkisi <i>The Effect of Medical Waste Management and Zero Waste Regulations Training on Patients' Knowledge Levels</i> Ayşe Kabuk, Gülay Duman, Azize Köse, Hatice Arslan, Sevginur Öztürk, Buse Ercan, Sümeyra Demir	31
6. Cerrahi Yoğun Bakım Ünitelerinde Çalışan Hemşirelerin Taburculuk Planlamasına İlişkin Algı Düzeyleri <i>Perception Levels of Nurses Working in Surgical Intensive Care Units Regarding Discharge Planning</i> Hamdiye Banu Katran, Berfin Baki, Derya Bilge Türkmen, Melisa Güven, Sibel Marangoz, Şakir Yıldız, Azad Deniz	41
7. Kronik Böbrek Yetmezliği Olan Hastalarda Psikolojik Sağlık, Algılanan Sosyal Destek ve Depresyon ile Tedaviye Uyum Arasındaki İlişki <i>The Relations Between Psychological Resilience, Perceived Social Support, Depression, and Treatment Adherence in Patients with Chronic Renal Failure</i> Merve Demirel, Özge Sukut	49
8. Yoğun Bakım Hastalarında Tıbbi Cihazla İlişkili Basınç Yaralanması Gelişimi ve Etkileyen Faktörler: Nokta Prevalans Çalışması <i>Medical Device-Related Pressure Injury Development in Intensive Care Patients and Affecting Factors: Point Prevalence Study</i> Sevil Pamuk Cebeci, Asuman Çobanoğlu, Hatice Oğuzhan	57
9. Stress and Anxiety Levels of International Nursing Students: Case of Northern Cyprus <i>Uluslararası Hemşirelik Öğrencilerinin Stres ve Kaygı Düzeyleri: Kuzey Kıbrıs Örneği</i> Kemal Elyeli, Samineh Esmailzadeh, Sandra Chikwana	65
10. The Effect of Chewing Gum on Stress in Women with Unexplained Infertility <i>Açıklanamayan İnfertil Kadınlarda Sakız Çiğnemenin Stres Üzerine Etkisi</i> Tuğba Kartal, Tuğba Tahta, Yeliz Kaya, Vehbi Yavuz Tokgöz, Nezihe Kızılkaya Beji, Ahmet Basar Tekin	73
11. Examination of Self-Care Behavior Profile and Self-Care Management in Hypertension Patients <i>Hipertansiyon Hastalarında Öz Bakım Davranış Profili ve Öz Bakım Yönetiminin İncelenmesi</i> Esra Türker	81

DERLEME MAKALELER / REVIEW ARTICLES

12. Yapay Zekâ Çağında Hemşirelik Bakımı <i>Nursing Care in the Age of Artificial Intelligence</i> Mücahide Gökçen Gökbalp, Mehmet Ali Üzer	89
--	----